

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Slavnostni dnevi v Beogradu:

Prezident dr. Beneš se poslavlja

Danes dopoldne si je ogledal zanimivosti Beograda, popoldne ob 4. pa zapusti s svojim spremstvom jugoslovensko prestolnico in se preko Zagreba in Maribora s posebnim vlakom povrne v domovino — Silen odmev v inozemstvu

Beograd, 7. aprila. r. Prezident dr. Beneš je izkoristil današnji dopoldan za ogled beograjskih zanimivosti. V spremstvu beograjskega župana in drugih odličnikov se je odpeljal na Kalemegdan, od koder je bil krasen razgled po Beogradu in okolici. Vreme je naklonilo lep solnčni dan, tako da je segal pogled daleč v pokrajino in se je pokazal Beograd v vsem svojem čaru. Prezident dr. Beneš je obiskal tudi muzej kneza Pavla ter si nato ogledal še razne druge znamenitosti Beograda. Povsod, koder se je pojavil, ga je občinstvo toplo pozdravljalo in mu na vse mogoče načine izkazovalo svoje simpatije. Opoldne je bilo prirejeno kosilo v starem dvoru.

Popoldne ob 4. zapusti dr. Beneš s svojim spremstvom jugoslovensko prestolnico. S posebnim vlakom bo odpotoval preko Zagreba in Maribora nazaj v Prago. Za odhod se vrše velike priprave in bo tudi slovo dragega gosta nova manifestacija neomajne solidarnosti med jugoslovanskim in češkoslovanskim narodom. Kakor pri sprejemu, bo tudi pri slovesu sodelovala beograjska garnizija ter šolska mladina.

Novinarji na Oplencu

Beograd, 7. aprila. r. Češkoslovanski novinarji, ki so prišli v Beograd skupno s prezidentom dr. Benešem, so večer odpotovali na Oplenac, kjer so se poklonili na grobu Velikega kralja Ujedinitelja ter položili lep venec. Češkoslovanski tiskovni urad je zastopal dr. Kopecki.

Slavnostna seja Zveze JČ lig

Beograd, 7. aprila. r. Večraj popoldne se je vršila slavnostna seja Zveze jugoslovensko-češkoslovanskih lig. Navzoči so bili številni delegati iz vseh krajev države, ki so prišli k sprejemu prezidenta dr. Beneša v Beograd. Ljubljansko ligo je zastopal njen predsednik dr. Egon Stare. Na seji so govorniki v toplih besedah podčrtali

Odmev v inozemstvu

Inozemski tisk o pomenu in značaju beograjskega obiska prezidenta dr. Beneša

Ves inozemski tisk obširno komentira beograjski obisk prezidenta dr. Beneša in mu pripisuje izreden pomen. Vsi listi pa vidijo v triumfalnem sprejemu, ki ga je bil deležen prezident CSR v Beogradu dokaz, da je jugoslovanski narod neomajno pripravljen politiki Male antante ter da vidi v CSR svojega najvernejšega zaveznika.

Oficiozen rumunski glas

Bukarest, 7. aprila. A.A. »Independanta Roumaine« posveča uvodni članek obisku prezidenta Beneša v Beogradu. List piše med drugim:

»Komunikacija o beograjski konferenci Male antante ni samo prvotno politično dejanje, marveč izraža tudi moralno silo, ki ne kaže podočjevanja, če želimo razumeti pravo sestavo narodov kakor pa zveza vlad. Ona pomeni zvezo, ki sta jo ustvarili zgodovina in geografija. Jugoslovenom, češkoslovenom in Rumunom ne narekuje sedanje politike brez interesa, marveč dolga tradicija bratstva in trpljenja in odpora proti napadalcem. Če bi kak politik skušal ravnati drugače, bi naletel na nepremostljive težkoče.

V tej zvezi je ta politika izraz globokega čustvanja množice in zato dobiva obisk predsednika Beneša pomen, ki sega čez uradni okvir. Jugoslovanski narod pozdravlja v Benešu ne samo osebo, ki je ustvarila Malo antanto in ki ji je posvetila vse svoje življenje, marveč zastopnika države.

Abesinski cesar ne odneha Kljub temu pa nameravajo v Ženevi abesinsko zadevo molče likvidirati

London, 7. aprila. br. Kljub temu, da je skoraj vsa večina evropskih držav priznala abesinsko Abesinijo po Italiji, namerava abesinski cesar na prihodnje zasedanje sveta Društva narodov poslati svojo posebno delegacijo. Tokrat ne bo šel sam v Ženevo, marveč bo vodstvo delegacije poveril enemu izmed svojih najbližjih zaupnikov. Po mnenju angleških političnih krogov bo postalo s tem aktualno vprašanje,

važnost in pomen obiska prezidenta bratskega češkoslovaškega naroda za poglobitev jugoslovensko-češkoslovaške vzajemnosti ter za obrambo pravic slovanstva.

Prezidentova darila

Beograd, 7. aprila. p. Prezident češkoslovaške republike je na svojem večerajšnjem obisku pri Nj. Vel. kraljici Mariji podaril Nj. Vel. kralju krasen potniški pribor v zlatu, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu pa umetniško izdelan servis iz češkega kristala. Knez namestnik pa je podaril predsedniku dr. Benešu kot svoj poklon krasen kipec iz bron, ki ga je izdelal kipar Toma Rosandić in ki predstavlja malega pastirja.

Odlikovano spremstvo dr. Beneša

Beograd, 7. aprila. A.A. Nj. Vis. knez namestnik je odlikoval spremstvo prezidenta dr. Beneša in sicer:

Premisla šamala, kancelarja predsedstva republike in Ludvika Štrimpla, šefa protokola čs. junanega ministrstva, z redom jugoslovanske krone 1. stopnje; divizijskega generala Silvestra Blaha, šefa vojaškega doma predsednika republike, z redom sv. Save 1. stopnje; dr. Jana Jilno, šefa kabineta čsl. zunanega ministrstva in Jaromira Smutnega, svetnika istega ministrstva, z redom jugoslovanske krone 2. stopnje; dr. Františka Remža, tajnika v kabinetu predsedstva republike, z redom sv. Save 3. stopnje.

Odlikovanje šefov naše železniške uprave

Beograd, 7. aprila. A.A. Večraj dopoldne je svetnik češkoslovaškega poslanstva Novak izročil v kabinetu generalnega ravnatelja državnih železnic generalnemu ravnatelju državnih železnic inž. Dimitriju Naumoviću red belega leva 2. stopnje, njegovemu pomočniku Josipu Cugmusu pa red belega leva 3. stopnje, s katerima ju je odlikoval predsednik Češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš.

kateri usoda je nerazdružno zvezana z usodo Jugoslovenov in Rumunov. Ta globina narodnega čustvanja je popolnoma zavedna in odločna, prav tako pa pomeni voljo, da narod sam odloča o svoji usodi. V nobenem delu Evrope ne uživa zunanja politika tolikšne podpore narodnih množic, kakor tod. Nobena zveza ni krepkejša od zveze Male antante. To je nauk, ki sledi iz dogodkov v Beogradu.

Londonke »Times«

London, 7. aprila. b. Oficiozni »Times« objavljajo k beograjskim sklepom Male antante in k obisku prezidenta Beneša komentar, v katerem med drugim pravijo:

»Državniki Male antante so jasno opredelili svoje stališče v treh točkah. Predvsem poudarjajo, da se je položaj v srednji Evropi izboljšal in da je najdaljša perioda že mimo. S tem v zvezi si je treba razlagati tudi rumunsko in jugoslovensko nepripravljenost, da bi se obe državi v tem izboljšanim položaju vezali z novimi vojaškimi obvezami. Druška važna točka je priznanje že neveskega pakta v vseh njegovih veljavih tretja pa odklonilno stališče nasproti ideološkega razcepa Evrope. Že samo ti dve poslednji točki dovolj zgornjo dokazuje, da se Jugoslavija Mali antanti ni odtujila, tudi ne s svojo ločeno pogodbo z Italijo.

O obisku prezidenta dr. Beneša menijo »Times«, da bo utrdil prijateljstvo med obeh državama in razširil one točke, ki morajo še niso dovolj pojasnjene.

Balkanski Prusi

Berlin, 7. aprila. A.A. Nemški listi objavljajo obširna poročila o sprejemu in bivanju prezidenta dr. Beneša v Beogradu. »Berliner Tagblatt« piše, da to pot v Beogradu ne bo novih paktov ali pogodb.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« naglašja, da je bila vojaška parada izredna in da služijo jugoslovenski vojaki, če jih imenuje balkanske Pruse.

Tri ofenzive v Španiji

Vladne čete prodirajo z veliko naglico proti Badajosu in napadajo pred Madridom, frankovci pa v baskijskih hribih

Pariz, 7. aprila. r. Ofenziva generala Molla proti Bilbao se nadaljuje zelo počasi. Severna in srednja kolona večraj nista imeli prav nikakih uspehov. Le južna kolona je napredovala za par kilometrov in se je na osem kilometrov približala Durangu. Napredovanje otežkoča hribovit teren, na drugi strani pa močno utrjena betonirana »gnezdila« strojnici, ki z višin obvladajo vso pokrajino. Pa tudi če general Molla uspe zavzeti Durango, bo naletel še na velike težave. Od Gernika na severu pa več sto kilometrov proti jugu so Baski zgradili močno utrjeno drugo linijo. Okrog Bilbao je zgrajena tretja obrambna linija, ki jo smatrajo vojaški strokovnjaki za nepremagljivo. Za primer, da bi se morali Baski umakniti na to linijo, lahko vržejo v boj 50.000 mož.

Mnogo hitreje se nadaljuje ofenziva vladnih čet na fronti pri Pozoblanco. V teku večerajšnjega dne so vladne čete napredovale še za deset kilometrov in so zavzele Blases de Esparagosa. Vladne čete so sedaj napredovale za 55 km daleč naprej od Pozoblanco in so same še 10 km oddaljene od province Badajosa.

Tudi pri Madridu so vladne čete prešle v ofenzivo. Na jugozapadu od Madrida so zavzele Carabanchel Baho, pri Aranjuesu pa so vladne čete napredovale v globini več kilometrov. Ne da se še ugotoviti, ali gre pri tem za napad, ki naj prepreči ofenzivo frankovcev, ali pa pomeni to pričetek nove velike ofenzive tudi na tej fronti.

Vladna poročila

Madrid, 7. aprila. A.A. Havas: Sredi je obor za obrambo Madrida objavilo poročilo, v katerem pravi, da so uporniki napadali večeraj na osrednji fronti, niso pa ničesar opravili. V odseku ob Jarami so vladne čete utrdile svoje nove postojanke. V odseku na Somosierra napada topništvo upornikov, toda brez večje škode. Na našo stran kaže posebno v tem odseku mnogi uporniki. Republikansko letalstvo je čez dan izvršilo več potoletov in okoli Madrida uspešno bombardiralo sovražne postojanke in prometne zveze. Po drugih odsekih ni bilo nič novega.

Smrt bolgarskega učenjaka

Sofija, 7. aprila. A.A. Bolgarska brzojavna agencija: Večraj je preminul v 70. letu življenja znani geograf in etnograf Atanas Isirkov, prof. sofjskega vseučilišča, član bolgarske znanstvene akademije, dopisni član tujih akademij in pisec številnih znanstvenih del, ki so nekatera prevedena tudi v tuje jezike.

General Ludendorff o bodoči vojni

Berlin, 7. aprila. A.A. Havas. V reviji »Sveti viri nemške moči« piše general Ludendorff o možnosti nove svetovne vojne in pravi med drugim: Če bi v tem trenutku izbruhnila svetovna vojna, bi bila Severna Afrika zelo važna bojiska, vendar pa bi odločitev padla na bojiščih v Evropi. Vedeti moramo tudi, da je položaj sedaj čisto drugačen kot pa v letu 1914. Sedaj bi se vojna razvijala na bojiščih, ki so v prvi svetovni vojni imela samo drugoten pomen. Posebno važno bi bilo bojišče v Mali Aziji. Če bo Mussolini prevzel vlogo zaščitnika vsega islama, potem bo os Rim-Berlin močnejša kot pa je bila kdajkoli poprej.

Samomor ljubljanskega dentista

Z nastopajočo pomladjo se množe samomorji. Danes ponoči je šel proslavljeno v smrt mlad Ljubljančan, dentist Jože Kavčič. Žigar mat stanuje na Gospoševeški cesti 13. Jože Kavčič, ki je bil star šele 34 let, je prišel ponoči okrog 1. v kavarno Evropa, kjer je sedel k mizi v kotu v kavarni je bilo še precej gostov, ki pa so opazili, da je bil Kavčič precej vinjen. V kavarni je popil dve črni kavi, kmalu po 1.30 na je odšel na stranišče, kjer so ga našli ob 2. mrtvega. Kavčič je izpil blizu 100 gramov solne kisline in je kmalu izdihnil.

Avila, 7. aprila. A.A. Posebni Havasov dopisnik poroča, da so nacionalistične čete na baskijski fronti naletele na hud odpor na cesti, ki vodi proti Durangu. Nacionalistična letala so opazila, da dobivajo Baski veliko pomoč.

Krvava bitka pri Comori

Andujar, 7. aprila. A.A. Havasov dopisnik poroča, da so republikanci obkolili nacionaliste na gori Comori blizu Villajarta. Bitka se še razvija in so nacionalisti imeli dosežek 400 mrtvih. Republikanci so ujeli 300 nemških prostovoljcev. Vladne čete so zavzele protiletalsko baterijo in mnogo vojnega materiala. Poveljnik nacionalističnega oddelka, ki je branil to postojanko, je bil ubit, ko je hotel zbežati na svojem avtomobilu.

Napadi na tuje ladje

Alicante, 7. aprila. A.A. Havas: Neko nacionalistično vojno letalo je bombardiralo angleško vojno ladjo »Galanet«. Ko je pa vojna ladja začela streljati na letalo, je to zbežalo in nato bombardiralo neko špansko jadrnico 50 km severovzhodno od Alicante. Jadrnica ni bila zadeta. Kmalu nato se je izvedelo, da sta dve nacionalistični letali bombardirali neko vojno ladjo. Za njene barve še ne vedo, vendar pa drži, da ta vojna ladja ni bila španska. Z največjim zanimanjem čakajo sedaj na posledice teh incidentov.

Zarota

proti madridski vladi

Madrid, 7. aprila. b. Policija je odkrila veliko zaroto proti madridski vladi. Zarotniki pripadajo večinoma upravni ribjega trga. Svoj glavni stan so imeli v nekem hotelu v središču mesta, kjer jih je policija našla in aretirala. Vodja zarotnikov je tajnik uprave ribjega trga Manuel Ruiz-Gonzales, ki je prej pripadal španskim falangistom. Namen zarote je bil, podpreti nacionalistične čete, ako bi vkorakale v Madrid. V hotelu, kjer je bila zarota odkrita, so našli tudi polno raznega orožja.

V kavarno je prišla kasneje policijska komisija, v kateri sta bila zdravnik dr. Lužar in dežurni uradnik g. Ramovž. O nesrečni smrti sina je bila še ponoči obveščena mati. Truplo je bilo prepeljano na odredbo komisije v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Jože Kavčič je bil v ljubljanski družbi splošno znan in je imel še nedavno svojo zobotehniško prakso na Gospoševeški in kasneje na Tyrševi cesti. Zadnje mesece je svojo prakso prenesel v Dol, kjer mu pa najbrž ni šla dobro.

»Velik jugoslovenski nacionalist«

Mladinska organizacija JRL v Beogradu izdaja listič, ki mu je dala ime »Slovenski Jug«. V svoji zadnji številki je list objavil članek, v katerem razklada zasluge treh tujakov JRL Dušana Trifunovića, Ljuba Pantica in Franca Smodeja. O Smodeju pravi: »Senator Franjo Smodej je znan celokupni javnosti kot velik jugoslovenski nacionalist in je eden najboljših poznavalcev manjšinskih vprašanj, ki mu daje Slovenija iskreno priznanje za njegovo uspešno borbo proti prodiranju tujega elementa v slovenske kraje.« — Prvič čujemo, da je prečistiti gospod Smodej »velik jugoslovenski nacionalist« in da je kapaciteta v manjšinskih vprašanjih! Prav zanimivo bi bilo izvedeti, kakšen je prav za prav ta njegov »jugoslovenski nacionalizem«. Morja nam bo to »Slovenski Jug« razložil v svoji prihodnji številki.

Borzna poročila

Curij, 7. aprila Beograd 10, Pariz 20.20, London 21.50.25, Newyork 438.375, Bruselj 73.875, Milan 23.08, Amsterdam 240.05, Berlin 176.25, Dunaj 80.15—81.80, Praga 15.31, Varšava 83.20, Bukarešta 3.26.

Politični obzornik

Svarilo

V uvodniku šibeniške »Tribune« čitamo: »Ali more naš seljak takšen, kakor ga nam opisuje »pravak hrvatskega naroda« dr. Rudolf Bičanić v svoji knjigi, v kateri pravi, da »nima tri četrtine hrvatskega naroda, torej od 100 Hrvatov njih 75, postelje in živi v komfortu janskega človeka«, — razumeti, kaj je suverena, samostalna nova država in kaj je federacija? More-li on razumeti vse nevarnosti, katerim bi federacija izpostavila njega, njegove svobode in njegovo imetje, njegova bodoča pokolenja? Ali ve naš dobri, ali neuki in neprosvetljeni seljak, da je razdelitev našega skupnega doma, da federacija ali amputacija pomenja toliko, kakor da bi nasekali zdravo telo in kos njegove vrge v široko razpete šape in odprto žrelo sovražnikov našega naroda, ki so se vsilili »pravkom hrvatskega naroda«. In ti sovražniki našega naroda so postali že tako silni, da je bila, ko so imeli študenti juridične fakultete v Zagrebu 30. januarja svoj občni zbor, ki pa se ga jugoslovensko orientirani dijaki niso udeležili, in ko so se pri tej priliki razdelili v dva tabora: v »nacionalno fronto«, to je pristale bivše hrvatske seljačke stranke na zeleni listi — in v »hrvatske nacionaliste«, to je frankovce in klerikalce na modri listi, zelena lista popolnoma poražena in potlačena! Koga se vse to tiče? Glavno je, da je zadovoljena ambicija in da nekaj odpade v denarnico in potem: kaj nas briga? ... Ako pojde tako naprej, ako se bo še nadalje zastrupljala narod, bo za ta narod napočil črni dan, ko bo on v svojem obupu klical: »Saj nismo tega hoteli!« — toda prekasno bo. Težko potem njim in njihovemu prahu v grobu, ki so narod porinili v prepad!

Stara pesem

»Obzor« se vedno na dolgo in široko razpravlja o sporazumu med Zagrebom in Beogradom, o vprašanju, o katerem so drugi listi že zdavnaj prenehali pisati, ker so se prepričali, da iz te in take moke ne bo kruha. »Obzor« je to pot posvetil temu vprašanju celo dolgo kolono, v kateri pa ni povedanega ničesar, kar bi ne bilo že sto in stokrat citati v raznih varijantah v istem listu. Po »Obzorovemu« mnenju bi bilo treba obnoviti pogajanja za sporazum med dr. Mačkom in srbijansko združeno opozicijo. V tem oziru je hotel posredovati poslanec-zemljoradnik z dr. Mačkove liste dr. Cubrilović. List pravi, da so voditelji združene srbijanske opozicije odklonili posredovalno vlogo dr. Cubrilovića, in nadaljuje: »Demokrati takisto odklanjajo, da bi morala pobuda za obnovu pogajanj priti iz vrst združene opozicije, kakor je te dni zahteval dr. Maček. Oni poudarjajo, da je njihovo stališče znano in da bi potemtakem morala priti iniciativa za pogajanja iz Zagreba. Toda to je samo igra besed... Ako se hoče sporazum, se lahko preide preko vseh morebitnih taktičnih posegov. V tem primeru je gotovo, da ni treba nobene posredovalne vloge, ker še obstoje delegati seljačko-demokratske koalicije in beograjske združene opozicije, ki lahko takoj obnovijo pogajanja. Ako pa naj bodo ta pogajanja uspešna, je treba preje ustvariti potrebne predpogoje, a ti so medsebojni sporazum med skupinami beograjske združene opozicije in iskrena volja, da se sprejmejo in spravijo v življenje upravičene zahteve Hrvatov.« — Kakor je iz tega citata razvidno, gode »Obzor« vedno isto staro pesem. Že skoraj dve leti. A kljub njegovi godbi se vprašanje sporazuma ni niti za las v tem času premaknilo z mrtve točke. Vse kaže, da bodo morali vzeti v roke rešitev tega veličnega problema čisto drugi ljudje!

Bajka o Panevropi

Vzpričo silnega oboroževanja vseh držav, kar stane milijarde in milijarde denarja, razpravlja bolgarski list »Zornica« o ideji združenih evropskih držav ali Panevropi in podaja tole prelestno sliko življenja v teh združenih evropskih državah: »Od bregov Črnega morja do Atlantskega oceana, od najjužnejših obal Italije do najsevernejših rtov Norveške žive narodi v miru, slogi in zadovoljnosti. Nič več se ne boje drug drugega. Vsak narod se veseli svojega jezika, ki ga svobodno uporablja vsehovod. Vsakdo je svoboden v svojih navadah in običajih. Narodi občujejo drug z drugim kakor rodni bratje. Trgovina, industrija, poljedelstvo in obrt cvetata. Nastal je pravi, pravcati zlati vek kulture in civilizacije. Nobene carinske pregrade ne zavirajo uspešnega izkoriščanja materialnih in duhovnih dobrin. Nič ne potrebuje več potnih listov, na mejah ni več carinskih revizij. Vsakomur je dano na svobodo, da lahko živi, kjerkoli hoče. Idealna pota po suhem, po morju in po zraku vežejo med sabo evropske narode. Davčno breme ne obtežuje več Evropejce, ker so davki in druge dajatve neverjetno nizke. Združenim evropskim državam se namreč ni treba oboroževati, ker nimajo nobenega sovražnika več...« Lepo se čita ta bajka, ali do uresničenja velike ideje je še zelo, zelo daleč, ako ni ta ideja sploh samo lep sonc!

Ali veste, kaj je umetna klima?

Predavanje vodje meteorološkega instituta na univerzi docenta dr. O. Reje

Ljubljana, 7. aprila. Ne bomo vam razlagali morda kakšnih skrivnostnih teorij, pristopnih samo strokovnjakom, gre samo za vsakogar zanimiva in poučna raziskovanja in ugotovitve klimatologije, po predavanju znanega našega strokovnjaka, vodje meteorološkega instituta na univerzi, docenta dr. O. Reje. Predavanje je bilo prirejeno smoti pod okriljem Prirodoslovnega društva v predavalnici mineraloškega instituta.

Ko govorimo o umetni klimi, ne mislimo morda na klimo, ki je umetno povzročena v znanstvenem laboratoriju. Klimatolog raziskuje tudi klimo oblake, stanovanj, posameznih ulic in mest. Predavatelj nas je najprej seznanil z znanstvenimi pojmi in termini, nakar je razpravljal o klimi oblake, posameznih prostorov in končno o klimi ulic in naselij. Na prvi pogled se morda zdi predmet nezanjamljiv in brez pomena za laika, med predavanjem smo pa sprevrtili, da bi moral sleherni vedeti, kaj je umetna klima. Klimatolog ugotavlja z znanstveno eksaktnostjo, koliko toplote sprejema in oddaja človeško telo, kako vpliva na telesno toplotno obkles, in sicer po vrstah blaga; točno je ugotovljeno za posamezne vrste blaga, kakšna je njihova toplotna prevodnost, koliko vlage lahko vsrkajo, kako propuščajo zrak, kakšna je zračna prostornina med vlakni in kako vse to učinkuje na človeško telo. Strokovnjaki imajo za ugotavljanje, odnosno merjenje lastnosti blaga ter pojavov umetne klime sploh posebne merne enote. Tako je n. pr. kilogram kalorij porabljen za toplotno energijo v eni uri na kg telesne teže, ko človek miruje. Predavanje nam je lepo dokazalo, da bi moral marsikdo poznati vsaj osnovne pojme umetne klime, kdor se oblači, zlasti pa še oni, ki oblačijo druge in ki ustvarjajo modo. Predavatelj je mimogrede omenil, da moda zelo greši proti zahtevam človeškega organizma glede na zunanje vplive. Kako se naj človek oblači za razne prilike — glede na vrsto blaga — bo najbrž kdaj v bodočnosti odločil klimatolog poleg fiziologa, toda njegove ugotovitve, podprte z znanstvenimi materijali, bi morale upoštevati že sedaj.

Posebno zanimivo je bilo poglavje o klimi stanovanj. Predavatelj nam je dokazal s točnimi številkami in diagrami, kako velika je razlika med hišami, ki stoje za seboj in ki se drže druga druge glede na toplotno izžarevanje, odnosno sprejemanje toplote od sonca, kako velik je vpliv vetra na toplotno izžarevanje stanovanja itd. Marsikateri laik je bil presenečen, da imajo klimatologi že vse podnebne pojave v hišah raziskane tako natančno, da lahko

izsledke izražajo v številkah in enotah do poslednje potankosti. Naše meščane bo pa nedvomno najbolj zanimalo, kaj pravijo strokovnjaki o kurjenju v stanovanjih. Izračunano je, da bi v Ljubljani morali kuriti v stanovanjih okrog 30 dni na mesec, da bi bila v sobah primerna toplota, 18° C. To so ugotovili glede na povprečno mesečno toplotno posameznih mesecev, upoštevajoč pri tem vse pojave klime hiš, odnosno stanovanj. V Ljubljani je treba kuriti v sobah do konca aprila, začeti je pa treba že oktobra.

Ugotovljeno je tudi po znanstvenih metodah, koliko premoaga bi porabili v enosobnem stanovanju, ki je v samotni (prosto stoječi) hiši in koliko v hišah, ki se drže druga druge. Razen tega je raziskano, kakšne lastnosti imajo tla glede na vrste gradiva, kakšna temperatura in relativna vlaga je v stanovanjih po posameznih nadstropjih itd. Ze iz tega samega naštevavanja lahko sprevrtili, kako koristna veda je klimatologija in da bi njeni izsledki lahko silno mnogo koristili v stavbarstvu.

Končno je predavatelj razpravljal o klimi naselij, predvsem ulice in mesta. V časopisnem članku seveda ni mogoče niti površno izčrpati glavnih podatkov, ki jih je predavatelj zbral v svoji poljudni, a vendar znanstveni razpravi. Naša naloga pa je, da opozorimo na zanimivo vodo in na izsledke, ki nedvomno niso dovolj znani. Eden glavnih klimatičnih nedostatkov mestnih ulic je, da imajo hiše premalo svetlobe. V veljavni bi moral biti predpis, da so hiše samo tako visoke, kolikor znaša širina ulice. Najbolj idealno bi bilo, da bi ulice ležale v smeri jugovzhod-severozahod, če bi naj imela nižja nadstropja dovolj sonca v vseh letnih časih. Kako velik vpliv ima klima naselbine na prebivalce, smo tudi sprevrtili iz tabele o umrljivosti meščanov, deljena na prosto stoječe in na strnjene hiše.

Po modernih urbanističnih načelih zidana mesta imajo le široke ceste in ulice s številnimi parki, vrtovi in velikimi, zračnimi dvorišči ob hišah. Vzporedno mestom se približujejo nekatera v Nemčiji in Angliji, to se pravi mestom, ki nimajo več kakor šestino zasedene površine. Najbolj idealni točniki mest so takšni, ki imajo iz centra radialno se iztekajoče ceste proti periferiji. Ob teh cestah pa so nešteti parki ter mnogo zelene površine. Industrijska četrt je zunaj mesta v onem delu, odkoder najbolj redko piha veter proti mestu.

Predavatelj je zaključil predavanje z ugotovitvijo, da klima poseba v vse naše življenje ter da imamo z njo opravka od oblike pa do zidanja velikih mest.

se kaže tako v intenziteti tona, kakor tudi v sigurni in čist intonaciji.

Jedro sporeda so tvorile sonate Beethovna, Brevla in Stravnsa, ki so se same dovoji trd oreh za izvajalca, medle so pa še manjše skladbe De Falla, Stravnsa in Lisjadova. — Če je bila Beethovnova sonata, ki je oblikovno nenavadna — uvaža jo počasni stavek — odigrana se brez tiste sproščenosti, v kateri bi dobila skladba vso plastiko, se je solist v naslednjih točkah, rešen začetne, razumljive treme, mogel zvočno predajati toku glasbe tako, da se je v polni meri uveljavila lepota tona v spevnih etapah, v pasajih pa tudi tehnika joka in leve roke.

Gdč Zora Zarnikova je rešila nalogo spremljevalke odlično in le občasno močramo, da ni prispevala vsaj ene samostojne točke. — K sporedu samemu bi mnel pripomniti le to, da bi mogel g. Leskovic mešico nezanimivo Brevla ponovno izvajati svojo »Sonato«, saj skromnost ni vedno čednost, zlasti pa ne v tem slučaju; skladba je v vsakem pogledu odlično delo in končno bi ne storil usluge samo sebi, temveč vsem slovenskim skladateljem, ki še danes nimajo svojega stalnega mesta na sporedih domačih, kaj šele tujih koncertantov.

Koncert bi mogel biti bolj obiskan, saj g. Leskovic ni niti začetnik niti novinec, temveč vsega upoštevavanja vreden umetnik, ki ima pred seboj še velik vzpon.

Fr. Šturm

Zopet požar

Radeče, 6. aprila. Včeraj nas je še pred prvo uro po polnoči zbudil iz spanja gasileški rog. Gorelo je na bližnjih Njivicah. Na »marofu« gospe Ljotiča, mesarja in gostilničarja v Radečah, je izbruhnil ogenj, ki je upepelil kozolec, poln najboljših krme ter nekaj kuhičnih metrov drv. Le hitri pomoči naših gasilcev se je treba zahvaliti, da niso pogoreli še ostali objekti v neposredni bližini kozolca.

Skoda je le deloma krita z zavarovalnico in g. Lotič trpi občutno škodo. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Solšno mnenje pa je, da je moral biti podtakten. Ljudstvo je vznemirjeno, ker se nista minila dva meseca, ko je prav tako tajinstveno izbruhnil ogenj v Podkraju pri posestniku Becu, kateremu je tudi pogorel kozolec, poln leš.

Pogajanja v stavbni stroki

Ljubljana, 7. aprila. Sedanjim pogajanjem za sklenitev kolektivne pogodbe v stavbni stroki posvečajo gospodarski krogi in delavstvo veliko pozornost, ker gre za ureditve delovnih razmer v vsej banovini s skupno pogodbo. Priprave na pogajanja sama se vlečejo že več mesecev in prihodnje dni mora priti do odločitve. Morda bo prišlo do sporazuma že v petek, ko se bodo nadaljevala skupna pogajanja za vse stavbne stroke. Včeraj so se pogajali nad 4 ure.

Velikih razlik ni več med predlogi za določitev mezd, za nižje mezdne kategorije je pa bil prav za prav že dosežen sporazum, saj ni več razlik med predlogom delodajalcev in zahtevami delavstva. Ze to budi upanje, da bo vendar prišlo do mirne poravnave in do skorajšnjega podpisa kolektivne pogodbe, kar bi bilo nedvomno v interesu celotne stavbne stroke in splošnega gospodarstva.

Včeraj so končno določili mezdne razrede za krajevna okrožja, in sicer 5 razredov, dočim so bili prej samo trije. Da pokažemo, kako so pogajanja napredovala, navajamo, kakšne bi bile meзде po delodajalskem predlogu in kakšne so delavske zahteve (v oklepaju). Prva številka pomeni višino meзде na uro po delodajalskem predlogu.

Za zidarje in tesarje, ki imajo nad 3 leta prakse: v I. razredu 5.5 (5.75); v II. razr. 5.25 (5.5); v III. razr. 5 (5); v IV. 4.5 (4.75); v V. razr. 3.75 (3.75); za zidarje in tesarje, ki imajo manj kot tri leta prakse: v I. razr. 4.75 (5.25); v II. razr. 4.5 (4.75); v III. razr. 4.25 (4.25); v IV. razr. 3.75 (3.75); v V. razr. 3 (3); za težake: v I. razr. 3.5 (3.75); v II. razr. 3.25 (3.50); v III. razr. 3 (3.25); v IV. razr. 2.75 (2.75); v V. 2.25 (2.25).

Gre torej za razliko 25 par v prvih treh mezdnih kategorijah, odnosno samo dvak, dočim v zadnjih dveh razredih ni več razlike ter je tako že dosežen sporazum. Delavstvo najbolj odločno vztraja, da se določijo meзде po njegovem predlogu v višjih razredih, predvsem za Ljubljano. Največja razlika pa je med obema predlogoma v I. razredu za tesarje in zidarje, ki nimajo še tri leta pomočniške doba, in sicer 50 par.

Razlike v mezdah zahtevajo nedvomno niso več takšna ovira pri sklepanju pogodbe, da bi se smela pogajanja razbiti ter smemo pričakovati, da bo prišlo do sporazuma kmalu. Julij bodo posebej pogajanja za tesarsko stroko in menda zaključena, v petek pa bo morda že prišlo do odločitve na pogajanjih zaslojnikov vseh stavbnih strok.

POHITITE z nakupom srečk drž. razr. loterije. Zrebanje 1. razreda 34. kola bo 14. in 15. aprila t. l.

Veliko izbere številki Vam nudí

Zadružna hranilnica v Ljubljani, Dalmatinova 6

Srečke dobite tudi v oglasnem oddelku »Sutras« v Selenburgovi ulici.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sreda 7. aprila: Matura. Premijera. Premijerski abonma.

Četrtek 8. aprila: Dr. Red C.

Petek 9. aprila: Ob 15. uri: Dež in vihar. Dijaška predstava. Globoko snizane cene od 14 do 2 Din.

Sobota 10. aprila: Simfonija 1937. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Nedelja 11. aprila: Ob 20. uri: Matura. Izven.

★

Zanimiva premiera se bo vršila drevi v dramu. Vprizori se L. Fodorjeva »Matura«, ki so jo igrali z velikim uspehom na Dunaju in tudi drugod. Delo je vedro in predvsem zabavnega značaja, toda vsebuje zanimivo in vedno aktualno snov: odnos profesorjev do učencev. Igro je zvezil režiser Debevec.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sreda 7. aprila: Ero z onega sveta. Red Sreda.

Četrtek 8. aprila: Pikova dama. Rad Četrtek.

Petek 9. aprila: zaprto.

Sobota 10. aprila: Manon. Izven. Snizane cene od 30 Din navzdol.

Nedelja 11. aprila: Ob 15. uri: Vesela vdova. Izven. Snizane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri: Aida. Izven. Gostovanje tenorista gosp. Marija Šimenca.

★

V Verdijevi operi »Aida« bo gostoval v nedeljo zvečer g. Marij Šimenc. Pel bo vlogo Radamessa, s katero je dosegel na našem odru in drugod ponovno največje uspehe. Gostovanje tega priljubljenega gosta je vedno dobrodošel dogodek v našem muzikalnem življenju.

Absolventi trgovske akademije

Ljubljana, 7. aprila. V prostorih Trgovske akademije se je vršil snodi ob lepi udeležbi 13. redni občni zbor Društva absolventov trgovske akademije v Ljubljani. Zbor je otvoril predsednik g. Ivan Zalar, ki je uvodoma pozdravil zastopnika sorodne organizacije Društva bančnih uradnikov g. Vrančiča in vse prisotne, nakar je obširno poročal o delovanju in uspehih organizacije, ne samo v preteklem letu, marveč v vseh letih, odkar obstoja. Historijat društva je kaj zanimiv, saj je bila organizacija spočetka šibka, a se je razvila ob razumevanju članstva v društvo, ki s ponosom lahko pokaže na neštete uspehe.

Tajništvo poročilo je podal g. Ivan Rojina. Zdjaj je organiziranih že blizu 200 absolviranih trgovskih akademikov. Program društva je predvsem gojitve tovaršstva, v socialnem pogledu izposlovanje služb, dajanje podpor nezaposlenim tovarštem, intervencije v pogledu izposlovanja odgovarjajočih plač, podpora dijakom revnih staršev ter izobrazba potom prirejanja strokovnih predavanj. Iz poročila blagajnika g. Kušarja je razvidno, da večina članov redno vplačuje prispevke in izkazuje ob letu računski zaključek prebitke več tisočakov.

Načelnik socialne sekcije g. Trnker je obširneje poročal o težkočah v pogledu posredovanja služb. Vidi se posebno, da je največja ovira pri tem, mimo osebnih zvez raznih vrst sorodnikov za zaposlitev absolventov po privatnih službah, pomanjkljivo znanje jezikov, v prvi vrsti nemščine. Da bi brezposelnim absolventom ali onim, ki imajo po privatnih službah slabo honorirana mesta, pomagali ne samo s posredovanjem služb, ki mora biti utemeljeno na primernem znanju prosilca, temveč da bi se jim omogočilo, da se v tujih jezikih izpopolnijo, je društvo nameravalo prirediti tečaj tujih jezikov, kar pa žal zaradi pomanjkanja zanimanja ni bilo mogoče.

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika zopet g. Ivan Zalar, v odbor pa z malimi izjemami tudi vsi dosedanjí odborniki. Pred zaključkom je govoril še podpredsednik Gremija trgovcev g. Roman Golob, ki je pozval članstvo k složenemu delu, poudarjajoč posebno, naj poskuša vsak član doprinesiti svoj delež k slovenskemu gospodarstvu. V enakem smislu je govoril tudi g. Pogačnik, ki je naglašal nevarnost židovstva v našem gospodarstvu, proti kateremu se moramo sistematično boriti, če hočemo ohraniti našo slovensko trgovino in solidno gospodarstvo!

Zagrebski planinec izginil v Triglavskem pogorju

Že od 30. marca pregrešajo bivšega lekarniškega laboranta Jovana Vukosavljeva

Ljubljana, 7. aprila. Današnje »Novosti« poročajo, da je izginil v Triglavskem pogorju bivši laborant v lekarni pri glavnem kolodvoru v Zagrebu Jovan Vukosavljev, doma iz Bačke. Vukosavljev je bil zadnje čase brez službe in zato je bil hudo potr. 15. marca je odšel v smučarskem dresu in s smučmi z doma, češ, da gre na Triglav na smuko in da se na svoje stanovanje ne bo več vrnil, temveč da si bo poiskal drugo stanovanje. Ker ni imel denarja, je razprodal svojo planinsko opremo, nahrbtnik, goljerce itd. Njegovim tovaršim se je zdelo čudno, da prodaja opremo, ker so ga poznali kot vnetega planinca. Vukosavljev se pa v Zagreb ni več vrnil.

V nedeljo je prejel hrvatsko planinsko društvo »Runolist« od Osnudnega odbora SPD v Ljubljani dopis, da je gorski vodnik Gregor Lah iz Mojstrane sporočil osrednjemu odboru, da je najbrž ponesrečil v Triglavskem pogorju Jovan Vukosavljev iz Zagreba. V torek 30. marca je odšel iz Staničeve koč, češ, da se bo popoldne vrnil, pa ga ni bilo nazaj. V sredo je odšel oskrbnik Staničeve koč na Kredarico vprašati, ali se je Vukosavljev oglašil tam. Oskrbnik Triglavskega doma na Kredarici Franjo Šest je videl v torek ob 15 nekega turista pod Malim Triglavom na poti proti Aleksandrovi domu. Kmalu mu je pa v megli izginil izpred oči. V petek 2. aprila je prispela v Mojstrano skupina Zagrebčanov, ki so povedali, da se je Vukosavljev izgubil. Vodnik Lah je poslal iz Mojstrane ekspresno pismo na naslov pogrešanega planinca, ni pa dobil nobenega

odgovora.

Predsednik »Runolista« Petar Došek je takoj po prejemu tega dopisa odšel h gospodinju pogrešanega Vukosavljeva, kjer je zvedel, da se pogrešani planinec do ponedeljka še ni vrnil. Če bi bil prispel v Zagreb, bi se bil gotovo oglašil pri svoji gospodinji, kjer ima tudi svoje stvari. Moral bi se itak preobčuti, a oblike ima pri gospodinji. O njem ni nobenega glasu.

Vse kaže, da se je Vukosavljev v Triglavskem pogorju ponesrečil. Aleksandrovi dom zdaj sploh ni oskrbovan in tako v njem ni mogel najti zavetišča. Poleg tega je bila pa zadnje dni v Triglavskem pogorju velika nevarnost plazov, obenem pa se gosta megla tako, da je prav lahko mogoče, da je Vukosavljev zasul plaz ali pa da je v megli zašel in padel v prepad. »Runolist« je ukrenil vse potrebno, da najdejo Vukosavljeva živega ali mrtvega. SPD si pa tudi na vse načine prizadeva doznati, kaj je z Vukosavljevimi. Ni tudi izključeno, da je šel Vukosavljev prostovoljno v smrt.

Ker je znano, da Vukosavljev ni imel denarja — saj je moral prodati svoje planinsko opremo, da se je lahko odpravil v planine na smuko — ni verjetno, da bi ostal tako dolgo v naših planinah. Davi sta odšla iz Mojstrane v Triglavsko pogorje dva člana rešitne ekspedicije, ki bosta poskusila najti sled za pogrešanim zagrebškim smučarjem. Edina možnost bi še bila, da je odšel Vukosavljev v Italijo, pa tudi to je malo verjetno, saj bi bil prehod meje z Vukosavljevimi pogorji ob tem času zelo nevaren. Vse torej kaže, da je našel Vukosavljev v Triglavskem pogorju smrt.

Živilski trg

Ljubljana, 7. aprila. Na trgu nas zalagajo zadnje čase najbolj z zelenjavo. Zdjaj se začnejo doba spomladnih zelenjadnih kur. Nekateri meščani ob lepem vremenu se »pasajo« po parkih in senožetih, kjer nabirajo regrat. Zopet drugi meščani pa raje barantajo za lepo očiščen regrat na trgu, kjer ga je na izbiro tudi vseh vrst druge pomladne zelenjave. Posebno mnogo je zeleneča radiča, ki ga prejšnje čase meščani niso znali tako ceniti, dokler se niso poznali primorske kuhinje. Baje so Primorci naučili ceniti Ljubljance tudi morske ribe, ki so bile tudi danes naprodaj, in sicer sardoni po 20 din. Sezona za cvetačo je minila in prodajajo jo le še redki prodajalci. Tudi prodajo dalmatinske salate opušajo nekateri branjevci, češ, da ni zaslužka pri nji. Zdjaj je res lepa uvožena salata po 8 din kg. Mnogo salate so pokvari med prodajo, zato je razbogo velik in prodajalci tožijo, da ni nobenega zaslužka.

V tej sezoni je naprodaj nenavadno mnogo suhih bosanskih sliv, ki jih prejšnje čase niso prodajali na splošnem živilskem trgu, temveč samo na sadnem. Prejšnja leta so bile slive povprečno po 8 din kg, zdaj jih pa prodajo že od 5.50 din

naprej. Trg je še vedno dobro založen z jabolki, čeprav so gospodinje pričakovale, da po veliki noči ne bo več jabolk naprodaj. Lepša jabolka so po 8 din kg. Kljub visokim cenam je še vedno veliko povpraševanja po jabolkih.

Na perutninskem trgu so se gospodinje zopet začele bolj zanimati za jajca. Dočim tik po veliki noči, ko so bili ljudje prešiti prihov, kupčija z jajci ni cvetela. Cene so zdaj tako nizke kakor so bile lani spomlad. Povprečno so jajca po 50 par komad. Perutnina je pa vedno enako draga.

Koncert čelista Leskovica

Ljubljana, 7. aprila

Nastopi g. B. Leskovica so vedno dogodek v našem koncertnem življenju, saj je naš edini čelist, ki prireja samostojne večere, na katerih moramo zasledovati neprestan ter zanimiv razvoj tega mladega koncertanta.

Dosedanji nastopi g. Leskovica so zaradi velike koncentracije volje, ki jo zahtevajo tako težki sporedi, kot jih sestavljajo, on izpadli monotonost. Na večeršnjem koncertu pa se je mogel g. Leskovic tudi muzikalnsko in čustveno silneje razviti, kar je posledica valikega tehničnega napredka, ki

Dotrpet je in nas za vedno zapustil naš ljubljani, nepozabni soprog, stric in svak

Stanko Jesenko

RAVNATELJ PODRUŽNICE CROATIA.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek 8. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti, Dalmatinova 7, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 6. aprila 1937.

Zaljujoča soproga MIČI, rodbina ing. ZUPANČIČ in ostalo sorodstvo.

Prisega in ljubezen

Herojski film o sreči in samoodpovedi, o borbi na življenje in smrt za časa vstaje za svobodo poljskega naroda. Junaška epopeja iz revolucijske dobe v letu 1830.

REŽIJA: KARL HARTL

V glavnih vlogah: Willy Birgel, Viktor Staal, Hansi Knoteck, Ursula Grabley.

PREMIERA TEGA VELEFILMA BO V ČETRTEK 8. t. m. V KINU MATICA

DNEVNE VESTI

— Banovinski odbor za strokovne nadaljevalne šole. Namesto izpadlih predstavnikov zbornice za TOI in njen predlog so imenovani za člane banovinskega odbora za strokovne nadaljevalne šole v Ljubljani podpredsednik Zbornice za TOI in glavni tajnik v Ljubljani g. Ciril Pavlin in svetnik Zbornice za TOI in generalni ravnatelj v Ljubljani g. dr. Ciril Pavlin in svetnik Zbornice za TOI in trgovec v Ljubljani g. Albin Smrkolj; namesto umrlega člana banovinskega sveta ing. Milana Sukljeja je imenovan v odbor za strokovne nadaljevalne šole član banovinskega sveta in generalni tajnik Zveze industrijcev g. dr. Adolf Golja.

— Zdravniške vesti. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino sta bila vpisana zdravnik v Kamniku dr. Mirko Horvat in zdravnik v Naklem pri Kranju dr. Leopold Marinkič.

— Odvetniška vest. Advokat v Ljubljani dr. Anton Stuhse se je s 30. marcem odločil, da se ne vrne v Kamnik. Z istim dnem je bil na lastno željo izbrisan iz imenika advokatov. Za prevzemnika njegove pisarne je bil imenovan advokat v Ljubljani g. dr. Alojzij Kobal.

KINO

SLOGA

Danes poslednji!

Veliko filmsko delo

JETNIKI S HUDICEVIH OTOKOV

WARNER BAXTER

MATICA

Danes poslednji!

Veliki kriminalni film

ZA CENO ŽIVLJENJA

Carl Ludwig Diehl, Kitty Jantzen, Theo Lingen.

UNION

Film nenadkriljive lepote

Z E T E V

Paula Wessely Attila Hörbiger

Režija: G. Bolvary

Predstave ob 16, 19 in 21 uri

— Plemenski sejmi. Kraljevska banšica uprava objavlja: Kraljevska banšica uprava bo priredila tudi letošnji plemiški sejem za mlade plemenske živali, predvsem bikce, plemenske sejme, ki se bodo vršili v sledečih krajih: dne 26. aprila v Belčinih za simodolske bikce, dne 29. aprila v Velikih Laščah za svirjavke bikce, dne 3. maja v St. Jurju ob juž. žel. za pomurske bikce, dne 4. maja v Smartnem ob Paki za marijadvorske bikce, dne 5. maja v Ormožu za pingavške bikce, dne 15. maja v Kranju za pingavške bikce, Nate plemenske sejme se sme prigrnati samo rodovniške živali članov rodovniških organizacij, zato bo tudi najugodnejša prilika za nakup najboljših živali, ki imajo že znano poreklo.

Regaska Slatina

— Kartel kvasa ponuja državi 40 milijonov vrednost. Zadnje čase je bilo izdanih več dovoljenj za ustanovitve tovarn kvasa. Nova dovoljenja sploh niso izklopljena, To pa seveda ni povzročilo kartelu kvasa, ki je zahteval, naj se za 10 let sploh ustavi vsaka dovoljenja. Za to uslugo bi bil kartel pripravljen zgraditi in podariti državi dve tovarni in sicer tovarno koke in tovarno za potrebe narodne obrambe. Stroški za obe tovarni bi znašali okrog 40 milijonov. Zato naj bi se pa kvas še porazil in sicer za 2,50 Din pri kilogramu. K sreči pa na merodajnem mestu sploh ni hoteli govoriti o tem predlogu.

— Prodaja turističnih list. Narodna banka je svojčas poverila prodajo turističnih list izključno Putniku. Proti temu so se pa pritožili denarni zavodi in zdaj je tozadevna uredba izpremenjena v toliko, da bodo mogli prodajati turistične liste tudi denarni zavodi, pooblaščenci za zakonodajo za poslovanje z devizami in valutami. Tečaj turistične lire se giblje okrog 250 Din.

— Angleska pisateljica piše knjigo o naših krajih. V Split je prispela v ponedeljek iz Raba angleska pisateljica Andrews znana v angleškem književnem svetu pod psevdonimom Rebeka West. Njen mož je londonski bankir in potuje z njo. Andrewsova zbira podatke za knjigo o naši državi. Obiskala je že Zagreb, Sušak in Rab, zdaj pa ostane nekaj časa v Dalmaciji.

— Sprejem zdravnikov v mornarico. Stab mornarice v Zemunu razpisuje natečaj za sprejem zdravnikov doktorjev medicine v aktivno službo v mornarici, da se izpolni sanitetna stroka mornarice za aktivni sanitetni del. Prošnje je treba poslati komandi mornarice v Zemunu najkasneje do 25. maja.

— Smrt najstarejšega ruskega carskega oficirja. V Beogradu je umrl najstarejši ruski carski oficir general Edvard Vladimirovič Ek, rojen leta 1851 v Petrogradu. Pred vojno je bil komandant grenadirskega kora v Moskvi in 7. kora na Krimu, s katerim je odšel na bojišče, kjer se je zlasti odlikoval pri zavzetju Lvova. Leta 1921 se je naselil v Beogradu, kjer ga je sprejelo v službo naše vojno ministrstvo. Imel je 1200 Din mesečne plače.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list« kn. banke uprave dravske banovine št. 28 z dne 7. t. m. objavlja uredbi o izvajanju zavarovanja delavcev za onemoglost, starost in smrt, naredbo o uporabi uredbi o izvajanju zavarovanja delavcev za onemoglost, starost in smrt, naredbo o izpremembi in dopolnitvah uredbi o skupnem davku na poslovni promet z vsemi njenimi izpremembami in dopolnitvami, odločbo o postavitvi članov banovinskega odbora za

strok. nadaljevalne šole v Ljubljani in objave banske uprave o pobiranju obč. dav. ščin in letu 1937/38 in razne objave iz »Službenih Novic«.

— Snežne razmere v planinah so sedaj ugodne. Zapadilo je obilo snega, ki je že stlačen ter nudi zgornja plast najdelejši smuku v planinah. Komna ima štiri do pet metrov snega ter so vse kotanje vis. kozalite tako, da je teren belo bleščeča snežna ravan. S Komne je polno izletov na vse strani, tako na Bogatin, na Govnjač, na Vogel, na Kal itd. Najlepši smučarski izlet je v dolino Triglavskih jezer preko Lanševce — tri ure — do kočice pri Triglavskih jezerih, ki je do nadaljnjega stalno oskrbovana. Izvežbani smučarji planinca pa lahko gredo preko Hribaric proti Stančevici koči ter se spuste skozi Žg. Komno v dolino Mojstrane. V Triglavskem pogorju je mnogo snega, plazovi južnega snega so zdrveli v dolino, v višinah vlada jasno vreme s toplim solncem. Enako ugodna smuka je na Vršču — snega preko 2 m; iz Kranjske gore do Erjavčeve kočice je komaj ptiče tri ure. V Kamniških planinah ima Krivavec preko enega metra visoko snežno plast ter je smuka izborna. Na Veliko Planino vodi smučarska pot od Črne preko Male Planine do kočice na Veliki Planini — zložen vzpon preko prostrane snučišče. Tudi drugih izletov je dovolj tako n. pr.: v Kamniško Bistrico ob vzhodni južni b. v Kamniških planinah, na Lubnik s krasnim razgledom na vse Julijske Alpe in na obmejni Blegoš, k Bohinjskem jezeru do Zlatoroga, kamor vodi avtomobilska pot, in kjer obratuje redna avtomobilska zveza od vsakega vlaka v Boh. Bistrici, Planinci, pohitite v spomladansko naravo; planine vas kličejo.

— Lindbergh odletel iz Zagreba. Včeraj dopoldne je Lindbergh zapustil Zagreb, čim je dobil meteorološka poročila z Dunaja, Gradca, Berlina, Ženeve, Gorice, Milana, Pariza in Londona, se je odločil za odhod. Celo uro je pregledoval motor in videlo se je, da je tudi kot mehanik zelo dobro izvežban. Predno se je dvignil v zračne višave, je ponovno pregledal motor.

— Putnik priredi od 23. do 26. t. m. izlet z avtobusom v Milano na mljanski sejem. Potuje se s kolektivnim potnim listom. Prijava do 20. t. m. Cena vožnji za vse aranžmane, izlete in vodiče Din 955.—. Informacije v bilietarnicah »Putnika«. Gajeva ulica in hotel »Metropol« v Kranju. Komar, Komar, vis-à-vis hotela Stara Posta. V Kranju Avtopodjetje Gorican.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 25. marca je bila v dravski banovini svinjska kuga na 23 dvorih, steklina na 2 in v 2 primerih, svinjska rdečica na 3, vranji prisad, žustavec, garje in mehurači izpuščaj pa vsaka na enem.

— Iz bohinskega kota. Domačin iz Bohinja nas naproča, naj odgovorimo na članek, ki je izšel po veliki noči v našem listu in ki se v njem pritožujejo smučarji, da ni bila prehodna bohinska cesta. Domačini so bili sami zelo prizadeti zaradi tega in ne morejo prevzeti odgovornosti za banovinsko cesto in cestni odbor v Radovljici. Ko zapade visok sneg, so Bohinjeci pogosto odrezani od sveta in si sami ne morejo pomagati. Gosti pa, ki ne poznajo dobro lokalnih razmer, včasih zavračajo po krivici krivdo na domačine, kar lahko povzroča ne ljube spore. Domačini mislijo, da so cestne davštine dovolj visoke in da je jasno, kje je krivda, če cesta ni dobro oskrbovana. Nerazpoloženje proti domačinom je torej neupravičeno.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 19, v Zagrebu 18, v Ljubljani in Skopiju 17, v Beogradu 16, v Mariboru 15, v Sarajevu 14. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765,4, temperatura je znašala 5.

— Tatvina verig v Stožicah. Izpod kozolca poslastika Pavla Koširja v Stožicah so zmanikale te dni širi verige, tako imenovane žajdre. Verige, vredne nad 100 Din, so najbrž odnesli cizani, ki radi prenočujejo pod kozolci in surami in ki jih je čedalje več v ljubljanski okolici.

— Držni napadalec. Ko se je vračal te dni posestnik Janez Južna, doma iz Dol. Dobrave, se seje iz Metlike domov, so ga na državni cesti blizu gozda menkarji ustavili trije mladi pohajči. Zadrževali so od njega denar, ko se je pa Južna branil, so mu vzele listnico z 200 Din, dalje živinski potni list in dva plačila naloga, glaseča se na ime župnika dr. Stanka Dostala v Metliki. Napadalec so bili vsi mladi, precej slaboisti, stari po 20 let in oblečeni v ponešene obleke. Po roparskem napadu so izginili v gozd in jih orožniki klub intenzivnemu zasledovanju niso mogli prijeti.

— V Zagrebu napaden Ljubljancem. V noči od ponedeljka na torek je bil v Zagrebu napaden upokojeni železničar Ivan Želihar iz Ljubljane, star 74 let. Napadla sta ga dva moška in ga pretepla s palicami. Zadalata sta mu več poškodb na glavi in tudi po telesu. Želiharja so prepeljali na kliniko, kjer pa pravijo, da je njegovo stanje glede na starost dokaj resno.

— Po 21 letih iz ruskega ujetništva. V Sisak je prispel te dni Trojan Toth, ki je bil 21 let v ruskem ujetništvu. Mož pripoveduje, da je prispel iz Rusije peš, kar je pa malo verjetno, ker je pot precej dolga.

— Tragična smrt slovenskega rudarja v rudniku »Mirna«. Iz Koprivnice poročajo, da se je pripetila v rudniku Mirna v bližini vasi Glogovcu včeraj jutraj teška nesreča. Smrtno se je ponesrečil rudar Josip Potošek, star 35 let, doma iz Sv. Kristofa pri Laškem. Potošek je bil zaposlen čez noč v rovu skoraj 2 kilometra daleč od vhoda, kjer je kopal premog. Malo pred zaključkom sihte je nenadoma popustila greda in zemlja ga je zasula. V bližini za poslani tovarniš so mu prihiteli na pomoč in ga odkopali, toda bil je že mrtev. Zdravnik je ugotovil, da je podlegel notranji krvavitvi in da se je zadušil. Priče so izpo-

vedale, da je zakrivil nesrečo sam, ker ni bil dovolj previden in se v jami ni gibal, st. zavaval.

— Samomor bolnega košičaka. Zaradi boleznj se je obočil v ponedeljek zvečer v Osijeku košičak Martin Banošek, star 62 let. Bolan je bil že dolgo in bolel, so ga operirali, pa se zdravnik niso mogli odločiti za operacijo, ker je bil mož preveč iscrpan.

Iz Ljubljane

— Li Površano pasje tako in konjater. Vseki trini dan ima naš mestni konjač po ljubljanskih ulicah svojo uradno ure. Pred vozom z bledo zeleno »škatlo« s okencem, stopica bistrih očih prihuljeno možakar z žilnatim zankom v roki in preči na vse strani, kje bi zasledil psa — brez ovratnika in marke in ga zajel v zanko. Ta voz in ta oguljen pa malokdaj desinficiran zaboj sta že stara, če izpred potresne dobe. Barva pa je obledela, da se komaj še pozna, da je bila enkrat zelena. Povsed — vsaj tako pravijo — se Ljubljana modernizira, samo pri ubogem konjaču se ni še nič. Ker bodo pomnožene pasje takse sda; prazno mestno blagajno napolnile, priporočamo mestnemu ekonomu, da se usmili zdaj tudi starega konjačevega zaboja, v katerem vozi pse na Cesto na loko.

— Li Spomni na zlato čase. Prejane čase je Ljubljana imela nešteto stožic, kjer so ljubljancem kupovali slaščice, klobase in polkafice. Vse mesto je bilo okrašeno za Ljubljano s tako značilnimi klobami. Ščesoma je pa vendar izgubila večina srednjeveških stožic. Tiste, ki stoji še zdaj, so samo spomin na zlato čase, a s tem ni rešeno, da bi morale krasiti mesto večno. Tako n. pr. stoji ena pri šentjakobskem mostu, tik ob državni cesti, kot nekakšno ravnotežje Ojzovega spomenika, nedvomno brez vsake potrebe. Tuji, ki se ustavljajo z avtomobili pri mostu, da povprašajo po orientaciji pač ne kupujejo na nji klobas, zlasti še, ker je navadno zaprta. Ljudje pravijo, da te stožice ni treba podreti, ker jo bodo itak podirle podzane.

— Li Zaradi kalne in narasle vode je bil pretekli petek žabji trg brez blaga, dasi je bilo povpraševanje po žabah veliko. Pa so krakovski ribiči zadevo kmalu pojasnili, da žab zaradi kalne vode niso mogli — loviti. Ker se voda zdaj naglo odteka in čisti, bo prihodnji petek trg že bolj založen.

— Li Vid vseh očij si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

— Li Sokol I. Ljubljana-Tabor priredi v nedeljo 11. t. m. ob 15. uri v veliki dvorani na Taboru mladinsko akademijo v vsemi oddelki dece. Na programu je veliko število telovadnih točk, deklamacij, petja in šaljivih nastopov. Vstopnine ni. Vabimo vse prijatelje sokolske mladine, da posejeto prireditev, ker jamči program, da bodo vsi posnetiki prireditve gotovo zadovoljni. Zdravo!

— Li »Kdo je papa?« (Biehon), izvrstno, zabavno veseligriglo ponove v šentjakobskem gledališču v soboto 10. in nedeljo 11. t. m. ob 20.15. Igra, ki ima polno veseljih zapletljajev in duhovitih domislekov, je dosegla velik uspeh. Posetniki, ki so napotili v dvorano do zadnjega kotička, so se od sreče smejali. Ker je odšlo mnogo ljudi pri zadnji predstavi brez vstopnice, naj kupi cenj, občinstvo vstopnice že v predprodaji.

— Li Idrjski krožek. V smislu sklopa zadnjega članskega sestanka se bo vršil v nedeljo 11. t. m. izlet idrjskih rojakov in prijateljev na Smarno goro. Prijava za skupno kosilo z žlikofci, ki bodo pristno idrjski sprejemajo odboriki pismeno ali ustmeno do petka. Za zabavo bo preiskrbljeno. Prijatelji vjudno vabljeni.

— Li Mladinska organizacija JNS za mesto Ljubljano ima danes ob 20. svoj občinski članski sestanek v strankinih prostorih (Kazina II. nadstropje). Predaval bo g. nar. poslanec Milan Mravljec o socialnih problemih našega podedelja. Prijatelji mladinskega pokreta vabljeni.

— Li Kaj doživlja žena v dobri klimakteriji? Opozorjamo ponovno na to javno predavanje Splošnega ženskega društva, ki se vrši jutri, četrtek, ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. Vstopnina za krije stroškov po 4 in 2 Din. Predava šef internega oddelka bolnice, docent dr. Ivan Matko, Veakdo dobrodošel.

— Li »Češki vrh« — pozabljen? Najvišji vrh tirolskega gozda je bil še za župana Hribarja krščen za »Češki vrh« kot najlepša razgledna točka. Te dni bi morali v hramu s tega vrha, če ni pozabljen in zapuščen — jugoslovanske in češkoslovske državne zastave, kot znak jugoslov.-češkoslovskega bratstva povodom bivanja predsednika dr. Beneša v Beogradu.

— Li Ustanovitev vrhovnega socialnega sveta v Ljubljani. Danes ob 17. uri v mestni sejni dvorani seestneke zastopnikov oblasti in organizacij, ki delujejo na socialno

Zrebanje: 14. in 15. aprila 1937

SREČKE

državne razredne loterije

Glavni dobitki od

Din 1,500.000.—

„ 1,200.000.—

„ 1,000.000.—

so bili zadeti

DEVETKRAT

na pri nas kupljene srečke.

A. REIN IN DRUG

Illica 15 ZAGREB Gajeva 8

POZNANA VZORNA IN SOLIDNA POSTREŽBA!

političnem in karitativnem polju v svrhu ustanovitve Vrhovnega socialnega sveta, katerega namen je enotno in smotno urejanje socialnih prilik v Ljubljani. Vse ustanove in organizacije, ki hočejo sodelovati pri skupnem reševanju socialnih vprašanj v Ljubljani, so na to sejo iskreno vabljene, tudi če niso prejtele posebnega vabila.

— Li Sestradani psi z deželo so od nekdanjega prenašalca pasje stekline. In baš te pretegnene, lačne in žejne živali raznih podedskih gospodarjev pridejo skoraj vsakega manjši dan z dežele v mesto, kjer silkajo po vseh kotih za odpadki in hrano. Tu ima konjač priliko, da te zanemarene živali po lovi in pokonča.

— Li Kosj in šinkavci gnezdiijo že po vseh mestnih parkih. Od jutra do večera se oglašajo ti pevoj v bližini poslopij, kjer pridejo tudi lažje do hrane.

— Li Poljska dela so se pretekle dni pričela po ljubljanski okolici. Po oranju pride na vrsto saditev krompirja. Na trg ga pride zdaj je malo starega.

— Li K poročilu o občnem zboru vpokojene učiteljskega. V petek smo poročali o občnem zboru Društva upokojenega učiteljskega v Ljubljani. V poročilu je pomotoma izostalo ime novega odbornika solškega upravitelja g. Srečka Nagu.

— Li Ljubljana — Sv. Jakob — Doljsko redna avtobusna zveza. Ob delavskih odhod iz Ljubljane ob 12.00 in 18.00 uri. Odhod iz Doljskega ob 6.40 in 13.10. Ob nedeljah in praznikih odhod iz Ljubljane ob 8.00 in 15.00 in 20.30. Odhod iz Doljskega ob 6.40, 12.00 in 18.00 uri.

— Li V včerajšnjem poročilu s sodnije o ukradeni hranilni knjižici smo omenili tudi g. Planinška kot prekupevalca s hranilnimi knjižicami. V resnici je g. Planinšek lastnik agenture za bančne in kreditne posle.

— Li Dva poškodovanca. V bolnico so davi prepeljali litograf Vinka K. iz Ljubljane, ki si je pri telovadbi zlomil levo nogo. Enako nesrečo je doživela 58letna občinska uboga Marija Kolkaj iz Podgorice, ki je padla po stopnicah in si zlomila levo nogo nad kolonom.

— Li Bluze, nogavice, karničnik, Nebotičnik.

Iz Celja

— c Napad v kapucinski cerkvi. Znani bolniški pater Leopold se je v nedeljo v svoji pridigi v kapucinski cerkvi v Celju na svoj način zmesel nad »Slovenskim Narodom« in »Delavsko politiko« zaradi velikonočnih člankov. Za to brezplačno reklamo smo mu prav hvaležni, ker je s tem napotil mnoge, da so naknadno prečitati naš velikonočni članek.

— c Umrl je v torek jutraj v celjski bolnici v starosti 29 let g. Mirko Videček poslovodja trutke K. Stiger v Celju in zaslužni pevodnja celjske »Ojčke«. Zapusča vdovo z dvema otrokoma. Pogreb bo v četrtek ob 17. in Obrtnega doma na mestno pokopališče. V celjski bolnici je umrla v ponedeljek 18letna pletilska vajenka Zofija Mažgonova iz šibenika pri St. Jurju ob juž. žel., v torek pa je umrla 45letna gospodinja Matilda Jakličeva iz Gotovej pri Zalcu. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojem nas iskreno sožalje!

— c Dve nesreči. V nedeljo si je 12letni vrtnarjev sin Karl Zelenko iz Celja pri padcu močno poškodoval levo nogo, na Prihovi pri Rečici ob Savinji pa si je 17letni čevljarški vajenec Ivan Oepal pri padcu na cesti hudo poškodoval desno roko. Ponesrečenca so oddali v celjsko bolnico.

— c Gostilničarja so napadli, ko je miril fante. V gostilni 48letnega Franca Ježovnika v Kokarjih pri Rečici ob Savinji so se v nedeljo zvečer sprli neki fante. Go-

stilničar je hotel fante pomiriti, v tem pa sta ga napadla neki posestnikov sin iz iste vasi in neki posestnikov sin iz Lačje vasi ter mu izbila dva zoba in mu prerezala kite na desnem kazalcu. Ježovnik se zdravi v celjski bolnici.

Iz Maribora

— Dr. Beneš se vrne preko Maribora. Izredno zanimanje je zbudila v Mariboru vest, da se bo vrnil predsednik češkoslovske republike dr. Beneš s posebnim vlakom preko Maribora. Njegov prihod v Maribor je predviden za četrtek ob 8. uri jutraj.

— Gledališče. V četrtek zvečer bo reprija za opere »Rdeči nagejnice«. Predstava je za red B.

— Cene mesu so se zvišale. Mariborski in okoliški mesarji so zaradi stalnega naraščanja cen živine zvišali tudi meane cene. Tako bodo odsej prodajali: govedino prvovrstno od 10 do 12, drugovrstno od 8 do 10, telečino od 10 do 12, svinjetino od 12 do 14 in slanino od 14 do 16 dinarjev.

— Sodni odmev mariborske kokalnške afere. Včeraj se je vršila pred tukajšnjim sodiščem zanimiva razprava. Lani oktobra je prijavil mlinar Anton Gmajnar s Kozjaka, da sta mu dva Mariborčana prodala 20 dkg navadne jedilne sode mesto kokalnške, zaradi je plačal 5000 dinarjev. Policija je ovdala sodišču 33letnega godbenika Franca Kroleja in 56letnega čevljarja Vinka Mraka, ki sta mu prodala sodo za kokaln. Sodišče je oba obtožena zaradi pomanjkanja dokazov oprostil. Zagovarjal je dr. Stefanovič.

— Brezposelnost v Mariboru. Koncem meseca marca je bilo pri tukajšnjih borzi dela prijavljenih 2228 brezposelnih oseb, in sicer 1635 moških in 593 žensk. Marca se je nanovo prijavilo 483 brezposelnikov, 248 moških in 235 žensk. Borza dela je razdelila med 413 brezposelnikov pretekli mesec 115.057 dinarjev.

— Ubijalec je pobegnil. Včeraj smo poročali o uboju, ki je bil izvršen ob priliki žganjaku v Jurjevskem dou, Ubijalec je 26letni hlapec Milan Vidovič, ki je takoj po dejanju neznanokam izginil. Ker je ostalo intenzivno zasledovanje brezuspešno, sumijo, da je ubijalec pobegnil v Avstrijo.

— Smrt pod konjskimi kopiti. Preteklo soboto so se 53letnemu posestniku Francu Klasiču iz Hotinje vasi konji splašali in ga pomendrali. Imenovani je zadobil hude poškodbe na glavi in hrbtenici, tako da je včeraj v bolnici umrl.

— Službe dobe pri tukajšnji Borzi dela mizariski in krojaški pomočnik, karnoseek, graver in mimer. Interesenti se naj zgledajo pri Borzi dela v Mariboru med uradnimi urami.

— Maribor v mednarodnem letalskem prometu. Na plenarni seji Aerokluba v Beogradu so uvideli potrebo, da se Maribor kot važno območje mesto vključi v mednarodni letalski promet. Zato naj se v Mariboru čimprej uredi aerodrom in prikrbi letalo. Tukajšnjim delegatom so merodajni čimprej v Beogradu objubilji mariborskemu oblastnemu odboru »Aerokluba« prispevek 50.000 dinarjev, Z uvidenostjo Mariborčanov samih bo v do. glednem času mogoče uresničiti načrt, ki bo za naše mesto kakor tudi za državo izrednega pomena.

— Mariborski teden se bliža. Funkcionarji »Mariborskega tedna« že marljivo vrše priprave za letošnji šest tradicij. jomalno kulturno gospodarsko revijo. Drevi se bo vršil v mestni posvetovalnici sestanek vseh zainteresiranih krogov mariborskega javnega življenja, da se pogovore o programu letošnjega Mariborskega tedna

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda Din 1.—, davek posebej

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

50 PAR ENTLANJE

asuriranje. vezanje zaves part. la monogramov. gumbece. Veli. ka zaloga perje po 6.75 Din Julijane. Gospodarska 12.

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

ZASTONJ

na, ampak za najnižjo. brezkonkurenčno ceno dobiti kvartitno polnstvo in iz najbolje opremljenega mizarstva

MALENSKE, Dravice, 48h. tranavajake postaje »Slepi Janez«.

Najnovejši in najlepši modeli na ogled v lastni razstavi.

VRTNICE NIZKE

NIZOZEMSKJE najnovejših vrst in barv. 10 komadov 60 Din (10 nageljevih sadik zastoni). Visoke dveletne komad 15 Din. plezalke vseh barv po 6. polyanthe 6. clematis 30. vrtna hortensije 5. mahovke 3. mesečne jagode 50 sadik 20 Din itd. Razpisila vrtnarstvo Ivan JEMEC, Maribor 966

POLEMENTALSKI SIR

KG 18 DIN

Cerne Oskar, Sv. Petra a. 35.

POSEST

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

POSESTVO PRODAM

na javni dražbi dne 18. aprila 1937. ob 8. uri v Sv. Križu pri Kostanjevici. Obetaji iz zidane hiše, lepega gospodarskega poslopja, njiv, travnikov, gozda in vinograde. Pojavnila se dobe pri Ivanu Jazbinšku, Brezica (Brezice). 966

Novosti,

lepe vzorec za pumparice in sportske obleke nudi ceneno

PRESKER,

Sv. Petra a. 14.

Udobno se počutite v prenovljenih lokalih staroznane gostilne „LOVŠIN“ v Gradišču št. 13.

Po volitvah v rudarskih revirjih

Važne naloge čakajo novo izvoljene delavske zaupnike v Trbovljah

Trbovlje, 4. aprila. Volitve rudarskega delavstva v bratovsko skladnico in II. skupino rudarskega delavstva so končane. Rudarsko delavstvo je dalo v veliki večini zaupanje onim zaupnikom, ki so jih priporočale odnosno določile razredne strokovne organizacije. Z izvolitvijo so novi delegati prevzeli nase tudi težko odgovornost za naloge, ki jih opravljajo funkcionarji teh važnih delavskih socialnih ustanov.

Ne glede na naloge delavskih zaupnikov v revirjih na se postavljajo pred funkcije organizacije, ki je stanovska zastopnica vsega rudarskega delavstva, še druga važna socialna in gospodarska vprašanja, katerih rešitev je v interesu vsega našega rudarstva. To je predvsem vprašanje dobavne premoga iz naših rudnikov državnim železnicam, ki se slehomo pomlad ponovlja. Tudi letošnja pomlad to vprašanje ni nič manj aktualno in pereče kakor druga leta, zato rudarsko delavstvo z veliko zaskrbljenostjo spremlja in sprejema vse ugodne in neugodne vesti, ki se v zvezi s tem porajajo in prihajajo v rudarske revirje. Kakor kaže, tudi letos v tem pogledu ne bo bistvenega zboljšanja, kvečjemu se utesne vprašanje dobavne premoga iz naših rudnikov državnim železnicam še poslabšati. Delavski v revirjih so se v aprilu letos skregli na 12

ker so pač poročila državnih železnic v tem mesecu tudi občutno zmanjšana. Sprito takega položaja v revirjih se bo moral novoizvoljeni odbor II. skupine resno zanimati za to pereče socialno-gospodarsko vprašanje, ki povzroča že preko 10 let našemu rudarstvu zlasti pa rudarskemu delavstvu težke nepravilnosti. II. skupina Rudarskega združenja naj bi pravočasno zaprosila na merodajnih mestih, da se našim rudnikom vsaj doseganje dobavne količine za državne železnice ohrani in da se dobavni kvantum enkrat za vselej pravično razdeli in ustali, da se enkrat odpravijo vsako pomlad se ponavljajoče težkoče našega rudarstva in moreča skrb našega delavstva za bodočnost.

Drugo nič manj važno vprašanje, s katerim se bo moralo baviti novoizvoljeno delavsko zastopstvo bratovske skladnice, pa bo sanacija bratovske skladnice. Nbrvoj predlogov je bilo že storjenih v tem pogledu s strani te delavske ustanove na merodajna mesta, toda o kakem resnejšem uspehu se doslej še ni slišalo. Tukaj bo treba vztrajne akcije, da se premog, ki se uvršča iz inozemstva v našo državo, obdavi v prilogi sanacije bratovskih skladnic, s čimer se bo na eni strani pomagalo našim rudnikom, ki ne vedo kam s premogom, na drugi strani pa se bodo stekala sredstva iz teh dohodkov v poseben fond, namenjen sanaciji teh socialnih ustanov. Prav tako je potrebno, da se rudarska industrija na jugu naše države obremenjuje z enakimi javnimi in socialnimi dajatvami, kakor je obremenjena naša, kajti le tako bo mogla pravično konkurenca naše premogovne industrije, ki se ima boriti v sedanjih krizi itak z neprimerno večimi težkočami nego rudarska industrija na jugu države.

Vprašanje dobavne premoga iz slovenskih premogovnikov državnim železnicam in sanacija bratovske skladnice predstavlja torej problem, za katerega se danes rudarsko delavstvo najbolj zanima. Državne dobave premoga predstavljajo danes za našega rudarja eksistenčno vprašanje, dočim predstavlja vprašanje sanacije bratovske skladnice vprašanje starostne preskrbe, ki ni nič manj važno od prvega za našega rudarja.

Če bodo novoizvoljeni odbori uspeli, da vsaj za silo rešijo oba ta pereča socialna problema, potem jim bo rudarsko delavstvo in vse prebivalstvo revirjev, ki je tesno vezano na razvoj rudarstva, hvaležno.

Križaj in Rus prvaka v Zagrebu

Ljubljana, 7. aprila. Saj veste, da sta Podgorska in Nučič prvaka zagrebske drame, kakor sta bila včasih Borštnikova in Borštnik. Saj veste da je bila še lani prvakinja zagrebske opere Slovenka Družović, ki je danes prvakinja opere v Berlinu. A tudi v operi stoji v Zagrebu med prvaki Slovenca, Josip Križaj in Marjan Rus.

Zagrebski »Jutarnji list« je te dni poročal o ponovni uprizoritvi Wagnerjevega »Parsifala« in pisal: »Centralna figura tega dela in izvedbe je Gurnemanz. G. Josip Križaj je tako prednovil to ulogo, ki dal toliko topline pravega človečanskega čuta in jo osvojuvali vsake zunanje teatralnosti, da se zares lahko govori o veliki, izredno močni in vzvišeni kreaciji. Vsaka oseba in traja je do kraja preživljena in občutna, pesniški in muzični tekst, mimika, gesta in kretanje tvorijo absolutno nerazdružljivo celoto, vedno dramatski pravilno akcentuirano in razumljivo. Ponosni smo na tega suverena zrelega prvaka, ki prednjači vsem ostalim kot vzor solidne in vestne, po stilu iztancane, po sposobnostih in tehnični zmagovanju velike umetnosti.

Od Križajeva vzora se je vidno največ naučil njegov presumptivni naslednik, mladi basist g. Marjan Rus. Kakor njegova Fasold in Hunding je tudi Klingsor močan, prepričevalen in sugestivna figura prokletega in zlobnega čarovnika. Njegov zdrav, sonorni in močni glas, njegova vzorna deklamacija teksta, zanesljiva muzikalnost poleg impozantne pojave, igralški dar in izraziti smisel za stil so sposobnosti, ki opravičujejo najbolj optimistične nade v njegov nadaljnji razvoj.

Tako piše o naših dveh slovenskih hrvaški skladatelj in kritik Lujo Šafranek-Kavič.

In značilno je, da se danes ob ponovni uprizoritvi Kalmanove opere »Knjeginje

Za Slovenske gorice

Ljubljana, 7. aprila. V soboto je Društvo prijateljev Slovenskih goric priredilo v dvorani hotela »Metropol« družabno prireditev, združeno z zabavnimi in koncertnimi točkami. Prireditev je dosegla lep uspeh skoraj brez vsake reklame. Ker ne gre zgolj za zabavno prireditev, namenjeno le v razvedrilo udeležencem — večer je bil namenjen propagandi za Slovenske gorice in plemenitem pomenu besede — je potrebno da jo uvrstimo v kroniko.

Udeleženci so bili prijetno presenečeni že, ko so stopili v dvorano, ki so jo krasile številne Slapnikove slike z motivi Slovenskih goric. Med številnimi Prekli so se zbrali tudi mnogi ugledni meščani, ki spremljajo delo društva z razumevanjem. Ko je bila dvorana že dobro zasedena, je goste tople pozdravil društveni predsednik, znani javni delavec dr. V. Murko. S šegavostjo pristnega Prekla je spregovoril o namenu prireditve, ki bi naj zbudila zanimanje za Slovenske gorice in potrebno društveno delovanje. Izmed regionalnih društev ima Društvo prijateljev Slovenskih goric se posebno pomembne naloge tudi kot narodno obrambno društvo in ne morda le kot tujsko prometno ali zgolj družabno društvo. Zivažneje ter globlje zajeto društveno delovanje zahtevajo razmere: v dobi, ko se veliki narodi v svojih imperialističnih propagandah poslužujejo lahko tudi teorij, ki z njimi lahko odpravijo, odnosno spremenijo narodnost naroda ali vsaj njegovega dela, je priključila Društvo prijateljev Slovenskih goric k pozitivnemu delovanju živa potreba. Družabne prireditve v Ljubljani so potrebne, da zblizajo rojake Slovenskih goric in da pridobijo Slovenske gorice čim več svojih poznavalcev in prijateljev tudi med drugimi Slovenci. V ta

namen bo društvo tudi priredilo največ je eni velik izlet iz Ljubljane v Slovenske gorice.

V koncertnem delu prireditve je žela poseben uspeh priljubljena pevka gđ. Vida Rudolfovica. Peva je zdaj že popularne Stritofove skladbe na besedilo S. Vraza. Tudi peške pesmi, ki jih je pel Kos v muropolski narodni noši, zlasti priška himna, so dosegle lep uspeh ter zbudile prijetno razpoloženje. Prav tako je zadel pravo struno s svojimi pesmimi Fr. Zupca, zlasti z onedajansko »opero«, ki je bil v nji tenorist, sopranistka in basist hkrati. Vprav zmagovit je bil nastop V. Rakovca, konservatorista. Posebej naj omenimo, da imajo Prekli dve himni: drugo je zapela Rudolfovica — »Pa sen čuja fika peti« — Z. Porekar je prečital v priščem narodu. I. Vukovo črto »Izgubljeni sin«. Za zabavo je poskrbel komik Cestnik z duhovitiimi kupleti. Plesalci so pokazali staro priško kolo, ki se pleše po taktu priške himne. Priške tetice so pa spekle hajdinske (ajdove) pogače, ki so nam šle vsem zelo v slast. Vladoval je ves čas neprisljano, veselo razpoloženje.

Slovenci v Ameriki

V Clevelandu je bil storjen 10. marca drzen roparski umor. Franc Manhič je imel v mestu gostilno in restavracijo, in pri njem so delavci radi menjavali čke. Tudi usodnega dne je bilo pri njem kakih 25 delavcev, ko je nenkrat stopil ropar in zaklical naj dvigne roke. Manhič je imel pri sebi 2.000 dolarjev, da bi menjal delavcem čke. Skočil je iz gostilne v stransko sobo, ropar se je pa pogel na njim, streljal je in ga zadel v roko. Manhič je hitel po stopnicah v spalnico po puško in že jo je držal v rokah, ko je jel ropar streljati za njim. Zadel ga je v srce, potem je pa pobral denar in zbežal. Zunaj ga je čakal pajdaš z avtomobilom in tako sta odnesla pete. Pokojni Manhič je bil star 39 let, doma je bil iz Sežane.

V North Chicagu je umrl Anton Šušteršič, star 52 let, doma iz Verda. V kraju Schumacher je umrl Franc Horvat, doma iz Hinja pri Žužemberku. Nekaj tednov prej je umrla njegova žena Marija rojena Fugina. V Calomettu je umrla Lucija Rogina, stara 62 let. Zrtev avtomobilske nesreče je postala v Clevelandu Marija Kmet, rojena Radencič, stara 24 let. V Prestu je umrla Franciska Majdir, stara 93 let, doma iz Moravč. V Clevelandu je pobrala pljučnica Franca Stanonika. Pokojnik je bil star 62 let, doma iz Horjula. V Milwaukee sta umrli Ferdinand Slapnik, star 45 let, doma iz St. Janža na Dravskem polju in Alojzija Gerak, stara 52 l. doma iz Ljubljane. V Sheyoganu sta umrli Martinšek, star 45 let in Jožefina Zupančič. V Pueblu je umrl Franc Križman, star 57 let, doma iz Strug na Dolenskem. V Fontani je umrla Urška Pečnik, stara 49 let, doma iz Koprivnice. V Clevelandu sta umrli še Maria Fabian, rojena Vidrih, stara 37 let in Maria Fortuna V. Ambridge je umrl Anton Kim, star 63 let.

Krajevni odbor LKB na Jesenicah

Jesenice, 4. aprila. V nedeljo dopoldne se je v Kazini na Jesenicah vršil zelo dobro obiskan ustanovni občni zbor Legije koroških borcev k. o. Jesenice. Navzoči so bili zrel in v življenjskih borbah tudi že osiveli moške, ki so ob burnih prevratnih dneh šli na vrhove Karavank in v slovenski Korotan, da branijo našo zemljo pred vpadi nemških tolp. Z rednimi izjemami so bili med zborovalci revni delavci, ki so v tistih težkih dneh pustili dom in svojice in prostovoljno šli na ogrožene kraje slovenske zemlje, po katerih se je odločala usoda slovenskega dela Koroške.

Predsednik pripravljalnega odbora g. Lovro Humer je iskreno pozdravil navzočene, predvsem zastopnika glavnega odbora g. Dominika Marušiča iz Ljubljane in prešel na dnevni red. Omenjal je, da oblast prve glavnice skupščine Legije, ki se je vršila dne 29. 11. 1936 ni priznala in da se je takrat izvoljeni odbor pretvoril v pripravljalni odbor, ki je pripravil vse potrebno za ustanovni občni zbor. Po kratki debati je bila izvoljena nova društvena uprava, v kateri so: predsednik Lovro Humer, podpredsednik Miha Cop, tajnik Franc Vergelj, blagajnik Rudolf Markelj; odborniki: Zupan Tine, Smolej Albin, Vister Valentin; namestnik: Rogelj Tone, Svetina Stanke; nadzor: odbor: dr. Ludvig Jože, Kelih Ignac, Kampil Primož; namestnik: Klemenčič Pavel, Pristov Jože, častno razsodišče: Arnez Peter, Cop Miha, dr. Ludvig Jože, Kunčič Rudolf in Susnik Matija.

Po volitvah je predsednik g. Humer predlagal nekaj sprememb v društvenih pravilih, ki se nanašajo na uvrstitve članstva v

aktivne in podporne člane. K besedi se je oglasil delegat glavnega odbora g. Marušič, ki je podal smernice bodočega delovanja, na kar je po kratki debati predsednik zaključil lepo uspeši zbor.

Angleži podarijo svojemu kralju film,

ki nastopata v njem med drugimi visokimi osebnostmi tudi pokojni sir Chamberlain in Bernard Shaw

Nedavno umrli bivši angleški zunanji minister sir Austen Chamberlain se je še zadnje dni svojega življenja udeleževal iz delovanja filma »The King's People«, ki ga dobi v dar kralj Jurij VI. ob kronanju. To bo darilo angleškega naroda kralju. Na dan kronanja bo tekel ta film v vseh angleških kinematografih. V njem nastopajo vse visoke osebnosti Anglije — politiki, igralci, pisatelji, dramatik, pa tudi avtor filma, filmski operater in reporter največjega angleškega filmskega lista. Bese-dilo filma je napisal John Drinkwater, ki je svoj dom v Londonu za nekaj tednov izpremenil v filmski atelej.

Preureditev privatne hiše v filmski atelej zahteva mnogo truda in časa, seveda pa tudi stroškov. Streho so morali na poseben način utesniti, da se med izdelovanjem zvočnih delov filma niso slišale deževne kaplje. Stopnice so obložili z debelo klobučevino. Odlične dame in gospodje, pa naj si bodo iz političnih krogov ali iz javnega življenja, nastopajo v filmu kot poslušni igralci. Vsi se pa strinjajo v sodbi, da ni na svetu nič težjega kakor igrati samega sebe. Izmed vseh sodelujočih se je samo dvema posebej kretati se povsem neprisljano pred filmsko kamero, ne da bi gledali v objektiv ali da bi bili v zadregi. Ena taka »zvezda« je bil sir Chamberlain. Še nekaj dni pred svojo smrtjo se je pečal s filmom in izjavil, da ni težko nastopati v filmu, temveč da mu služi to celo v zabavo. Druga »zvezda« je bil Bernard Shaw, ki ga posebno visoko cenijo reporterji filmskih tehnikov vsega sveta kot zelo priljubljenega in naravnega. Shaw zelo rad nastopa v filmu. Za film, ki bo podarjen kralju ob kronanju, je pa postavil pogoj, da hoče igrati v njem samo glavno vlogo.

Zanimivo je, kako je John Drinkwater sestavil prizore za ta edinstveni film. O tem pripoveduje reporter angleške filmske

revije »Film Weekly«, ki tudi nastopa v filmu. Dobil je nalogo priti k Drinkwateru na dom, izpremenjen začasno v filmski studio in prositi ga za razgovor o tem, kako namerava prikazati v filmu visoke angleške osebnosti. Filmski reporter je tu prvič spoznal na »lastni koži« kako se izdeluje film in priznava, da je moral štirikrat ponoviti svojo vlogo, tako nerodno se je sukal pred filmsko kamero.

Sir Chamberlainu je pripadla v tem filmu glavna vloga. Snemali so prizor, kako Chamberlain neprisljano kramlja z Drinkwaterom o perečih političnih vprašanjih, zadevajajočih angleški imperij. Chamberlain se je tako poglubil v debato, da je povsem pozabil na filmsko kamero in zvočno aparatur. Bil je torej idealen filmski igralec. Bernard Shaw se pokaže v filmu v pogovoru z Drinkwaterom, kateremu pripoveduje o svojih bodočih delih. Tudi tradicionalni recepciji na angleškem dvoru pripade v filmu važna vloga. Slavna pevka Violeta Lorraine zapoje na recepciji pesem: »Če bi bila edino dekle na svetu...« Ta pesem je v Angliji zelo popularna.

V filmu nastopi tudi kraljica Viktorija v osebi mlade igralke, ki igra vlogo mlade kraljice Viktorije v drugem za kronanje namenjenem filmu. Igralka pride k Drinkwateru in ga prosi za nasvet, kako bi najbolje igrala vlogo angleške kraljice. Vsak igralec in igralka igra torej zares samega sebe. Edina izjema je mlad igralec Frank Forsyth, ki igra vlogo filmskega operaterja, pa tudi njegova kličevca z meščanskim imenom. Drinkwaterjeva žena znana v filmski virtuoziinja, je morala svojo vlogo petkrat ponoviti, tako velika je bila njena trema. Vsi sodelujoči so bili seveda primerno masladni. Vsi prizori se niso izdelani in ni znano, ali je Chamberlaine doigril do konca svojo vlogo. Smrt je namreč nepriznato posega vmes in zaklcala; Ugasmite luči!

100 lepih oblek zastonj

Slavna Greta Garbo na svoji slavi in milijonem odgovarjajočih strelco obli, kar je tudi razumljivo, saj je poznost javnosti preveč obrajana na njo, da bi lahko nosila ponošene obleke. Tako slavna filmska igralka lahko obleče vsako obleko samo enkrat. Oni dan je pregledala svoje omare, za kar je seveda rabila precej časa. Koliko ima oblek, ni točno znano, lahko pa sklepamo, da jih je precej več iz tega, ker jih namerava 100 sploh odložiti osoni razdeliti med svoje prijateljice. Toliko jih je namreč no njenemu mnenju nemoderen in ker ne odgovarja njeni svetovni slavi, je sklenila razdeliti jih. Če jih ne bodo hotele njene prijateljice za spomin od nje, jih bodo pa donila siromašna dekleta.

Manager Grete Garbo je objavil v ameriških listih poziv, naj se priklase siromašna dekleta, da dobe brezplačno neve, samo enkrat noše večerne toalete. Odziv bo najbrž velik, ker se bo potegovala za obleke Grete Garbo tudi mnogo dam iz naše družbe, ki bi si lahko kupile nove obleke, pa bodo nosile obleke Grete Garbo in se ponasale z njimi.

Kam bo gledal kralj Jurij VI.

Angleški listi poročajo, da pridejo nekaj dni pred kronanjem v promet prvi kovanci s podobo kralja Jurija VI. V državni kovnici že pridno izdelujejo nove kovance in zato je, tudi že rešeno vprašanje, ki so si z njim dolgo belili na pristojnih mestih glave in s katerim so imeli hude preglavice. V Angliji je namreč tradicija, da gledajo vladarji na kovancih po vrsti na desno in na levo. Po pogledu na desno in na levo so celo sklepali na politične posledice. Edvard VII. je gledal na kovancih na desno in Jurij V. je moral po stari tradiciji gledati na levo in zato je bil baje socialno čuteč vladar. Edvard VIII. bi moral po tradiciji gledati na desno, kar mu pa ni bilo všeč. Sicer je pa znano, da je Edvard VIII. kršil vse tra-

dicije. Zato je tudi odredil, naj bo njegov lik na kovancih obrnjen na levo. Novih kovancev pa sploh niso kovali.

Zdaj so pa stali tradiciji zvesti Angleži pred težkim problemom, kam naj gleda novi kralj Jurij VI. Ker je zahteval Edvard VIII., naj bo njegov lik obrnjen na levo, bi moral kralj Jurij VI. gledati na desno. Ko so ga pa postavili pred odločitev, je izjavil, da je njegov brat kršil tradicijo in da bi bil moral prav za prav gledati na desno, njegov lik mora biti pa po tradiciji obrnjen na levo.

Radioroogram

Petek, 9. aprila.

11: Solška ura; Od vlakna do obleke — dialog (vodi g. Miroslav Zor). — 12: Naši zvoki (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Pevske jazz skupine (plošče). — 18: Zenska ura: Novodobno gospodinjstvo meščanske žene (gđna Anica Lebarjeva). — 18:20: Maurice Ravel: Dafnis in Kloe, simfonična suita: Jutro vstaja — Pantomina — Glavni ples (plošče, koncertni orkester Starmann). — 18:40: Francočina (g. dr. Stanko Lehen). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura: Motorizacija celinskega prometa (dr. Vel. Jankovič) iz Beograda. — 19:50: Zanimivosti. — 20: Prenos iz Maribora: Gregorčičev večer. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:30: Angleške plošče. — Konec ob 23. uri.

Sobota, 10. aprila.

12: Plošča za ploščo hiti, pa vsaka vesele drobi. — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Plošča za ploščo hiti, pa vsaka vesele drobi. — 14: Vreme. — 18: Za delopust (igra radijski orkester). — 18:40: Čehoslovaško šolsvo (g. Rudolf Bratko). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Napredovanje poljedelstva od pošanka naše države do danes (dr. Ivo Jovičič) iz Zagreba. — 19:50: Pregled sporeda. — 20: O znanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20:30: Pratika za mesec april ali mali traven. — padali na rti Aranjuez-Madrid. Po hudi 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Za vesel konec (igra radijski orkester).

Molčeci maščevalec

Roman

Naj je obračal stvar kakor je hotel, vedno se je vračal k dekletu.

Morran se je zahvalil grobarju in odhitel k svojem avtomobilu. Zunaj je zaslišal hreščec kolportirjev glas:

— Zadnje novice o umoru. No nočem umoru! Zadnje vesti o umoru z bodalom!

Bill se je ustavil, poklical fantiča in kupil novine. Potem je brž sedel v avto in se dal odpeljati nazaj v Carlton. V avtomobilu je počasi razgrnil novine in jel čitati:

»Najnovejša vesti o umoru. Še vedno ni nobenega sledu o ženski, toda umorjenec je že spoznan.

Umorjenec je zločinec, ki je pred dvaindvajsetimi leti pobegnil iz kaznilnice in od takrat ga ni nihče videl v Londonu.

Navzlic vsemu prizadevanju policije se še ni posrečilo najti mlade žene, ki se je odpeljala sredi okrog osmih z znanim milijonarjem Harrisom z avtomobilom iz hotela Carlton. To, da se še ni prijavila, kaže močno na njeno sodejovanje pri umoru, čeprav se zdi nerazumljivo, da bi mogla

biti v kakršnikoli zvezi s tem neznancom iz londonskega podzemlja.

Ko smo se obrnili danes na Harrisov dom, so nam povedali, da milijonarja že od večeraj popoldne ni doma. Ni torej izključeno, da je mlada dama pri njem. Njegov tajnik nam ni mogel povedati, kje je.

Bill Morran se je nasmešnil, saj je vedel, da je mlada žena v bolnici, kamor jo je bil pravkar odpeljal. Že je hotel sporočiti policiji, pa si je premislil, ker se je preveč zanimal za dekleta.

Pod nobenim pogojem bi je ne ovadil, čeprav bi bila soudeležena pri umoru ali pa celo sama morila, češar pa ni hotel verjeti, čeprav je marsikaj pričajo proti njej.

Sicer jo je pa mogla policija sama najti. Kaj briga njega to, saj vendar ni njegova dolžnost ovajati ljudi policiji.

Nehote je stisnil ustnice v trdnem sklepu, da ne pride preko njih niti besedica o tem, kar je vedel o dekletu. Potem je pa zopet razgrnil novine in čital:

»Nasprotno se je pa posrečilo policiji dognati, kdo je umorjenec. V mrliču je spoznala kaznenca Sammy Wimblea, ki je pobegnil pred dvaindvajsetimi leti iz tukajšnje kaznilnice. Ko so pregledali policisti album zločincev, so ga takoj našli. Wimble je bil rojen 3. avgusta 1877 v Londonu in leta 1908 je bil obsojen na tri leta ječe za večjo tatvino draguljev. Že čez štiri mesece je pa pobegnil iz ječe in ko so ga videli v decembru istega leta v

Nev Yorku, in brez sledu izginil, potem ga pa ni nihče več videl. Šele zdaj, po dvaindvajsetih letih, so našli umorjenega v avtomobilu v Londonu. Vse kaže, da se skriva v zavijalom tega moža globoka tajna, kajti drugače bi ne bilo razumljivo, zakaj je bilo nekomu toliko ležeče na tem, da ga odstrani.

Morranov avto se je ustavil pred klubom. Hitro je spravil novine v žep in odhitel v restavracijo, kjer je že imel pripravljen obed. Med obedom je hitro prečital poročilo do konca in bilo je deset minut pred eno, ko je zopet sedel v avtomobilu in se peljal na pričakovano posvetovanje v pisarno.

Avto je vozil hitro po Whalstreetu. Nehote so ušle Morranu misli k dekletu, ki je ležalo zdaj v bolnici in sklenil je telefonirati tja, kako se počuti.

Vedno bolj je čutil v sebi željo zaščititi to lepo dekle in odvrniti od nje vsako nevarnost. Iz vsega srca je želel pomagati ji.

Toda če je res...?

Odskimal je z glavo. V naslednjem trenutku se je pa ves presenečen zdrgnil:

— Jime!

Bilkov glas je zvenel ostro in nestrpno v slušalki. Toda v istem hipu je Bill obžaloval svojo prenašljivost.

— Prosim, gospod Morran?

Sofer se je napel obrnil, da bi zvedel, kaj hoče gospod.

— Ne, nič ni, kar peljite naprej.

Sofer je vozil naprej. Baš sta se peljala mimo hiše številka 18 v Whalstreetu in Morran bi bil prisegel, da je videl njo, kako je smuknila skozi vrata v trenutku, ko je švignil avto mimo hiše.

Toda dekle je vendar ležalo v bolnici. Bill Morran je odložil telefonsko slušalko in se presenečeno zagledal predse.

Torej je odšla iz bolnice. Ko se je zavedla je takoj prosila, naj jo puste domov. Ker je bila samo obvezana, drugega ji pa ni bilo nič, so jo odpustili.

Torej je vendarle bila ona, — je pomislil, vračajoč se v mislih k mladi ženi, ki je bila baš vstopila v hišo v Whalstreetu, ko se je peljal mimo.

Dolgo je sedel mladi advokat pri pisalni mizi zaprtih oči, dočim so bile vse njegove misli zbrane okrog nje. Vedno močnejše se ga je lotevalo nerazumljivo, silno čustvo, ki ga še ni poznal in podzavestno si je želel, da bi ji mogel stati ob strani in pomagati, če bi se kaj zgodilo. Če bi — saj to nekaj se bo gotovo zgodilo, po vsem tem kar se je že zgodilo ni bilo nobenega dvoma. On se niti upal ni dvomiti o tem.

Naglo je vstopil njegov tajnik in kmalu je bil Morran globoko zatopljen v svojo delo.

Tu pa tam je pa le imel čas pomisliti na njo. V takih trenutkih je zapiral oči in zdelo se mu je, da vidi pred seboj njen obraz — nasmejan, očarljiv, mlad in lep.

Bilo je ob enajstih zvečer.